

I. Пояснительная записка

Рабочая программа учебного курса «Адыгэ 1уэры1уатэ»

на уровень начального общего образования составлена на основе Федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования, примерной программы по предмету и реализуется на базе следующих учебных пособий:

Адыгэ 1уэры1уатэр яджыныр щытын хуейщ гэсэныгъэ и лъэныкъуэк1э нэхьыбэ дьдэ къызыф1эзыгъэк1 курсу, еджак1уэхэм я акъылым зиужьыным д1элэпыкъуэгъу ину, абыхэм я гупсысэк1эмрэ я псэлъэк1эмрэ зэпымычу еф1эк1уэным хуэзышэу. Абы еджак1уэхэр иригъэсэн хуейщ жьэры1уатэр ф1ыуэ къагуры1уэу, езыхэм я гупсысэк1эхэр гуры1уэгъуэу ик1и шэрыуэу къа1уэтэфу. Бзэм ц1ыхум дежк1э зищ1ысымрэ абы ц1ыхум къыхуигъэзащ1эмрэ ф1ыуэ къагуры1уауэ анэдэльхубзэр джыным щ1эдзэн хуейщ. Бзэ щымылэмэ, ц1ыхуи щы1экъым. Бзэ зимылэм ц1ыхук1э еджэркъым. Ар псом япэ къыгуры1уауэ щытын хуейщ анэдэльхубзэ зьджыну щ1эзыдзэ сабийхэм.

Тхыгъэм нэхьыщхьэу иралэжьынухэр:

- тхыгъэм хуагъэува упщ1эхэм жэуап иратыфын (егъэджак1уэр яд1элэпыкъуурэ);
- жэуап иратым щыхьэт техъуэ псалъэхэр, псалъэухахэр тхыгъэм къыхагъуэтэжыфын;
- тхыгъэр къазэрыщыхъуар къыжа1эфын;
- тхыгъэр жьэры1уатэу къа1уэтэжыфын;
- тхыгъэм план хуагъэувыфын, планым тету къа1уэтэжыфын (егъэджак1уэр яд1элэпыкъуурэ);
- жьэры1уатэу тхыгъэм сурэт хуэщ1ыфын;
- тхыгъэм хуэщ1а сурэтым къык1ыр зэпкърахыфын;
- тхыгъэр 1ыхьэ-1ыхьэурэ зэпыудыфын, 1ыхьэ къэс псалъащхьэ хуэщ1ыфын (егъэджак1уэр яд1элэпыкъуурэ);
- къызэджам къы1уатэ гупсысэ нэхьыщхьэр къыхахыфын (егъэджак1уэр яд1элэпыкъуурэ);
- художественнэ тхыгъэм тхак1уэм къыщигъэсэбэпа псалъэхэм гулытэ хуэщ1ыфын;
- мыхьэнэк1э зэпэгъунэгъу псалъэхэр зралъытыфын;
- къэхьукъащ1эхэм, гъэм и зэманхэм, дунейм и теплъэхэм, ц1ыхухэм я хьэл-щэнхэм щыхьэт техъуэ псалъэхэр тхыгъэм къыхагъуэтэфын (егъэджак1уэр яд1элэпыкъуурэ).

Къеджэныгъэмрэ бзэм зегъэужьынымрэ

Адыгэ 1уэры1уатэр джыным е-1-4 нэ классым зы сыхьэт хухах. Абы ипкъ итк1

Мурадыр:

- еджак1уэхэм я къеджэк1эм, я бзэм, я гупсысэк1эм зегъэужьын, к1элъыплъыныгъэ егъэк1уэк1ын;
- бзэм и хабзэ гуэрхэр зэрагъэпэщыным, абы къыдэк1уэуи вывод щхьэхуэхэр щ1ыным, упщ1эхэм жэуап етыным хуэгъэсэн;
- тхыгъэм гэсэныгъэ и лъэныкъуэк1э хэль гупсысэр къыхегъэгъуэтэн;
- еджак1уэхэм къагуры1уэн адыгэбзэмрэ адыгэ лъэпкъымрэ гуэхьып1э имы1эу зэрызэпхар, абы ипкъ итк1э адыгэбзэр ф1ыуэ лъагъун ик1и къабзэу, шэрыуэу ирипсэлъэн зэрыхуейр;
- ф1ыр 1ейм, сэбэпыр зэран хъум къыгуагъэк1ыфу, 1ейр 1умпэм ящ1ыфу, зэран хъум пэщ1эувэфу зэрыщытын хуейр егъэщ1эн.

Урокым къыщыдгъэсэбэп 1эмалхэр:

- акъылым зегъэужьын 1эмалхэр (развивающие игры);
- творческэ лэжьыгъэхэр (творческие работы);
- лэжьыгъэм епха 1уэхугъуэхэр зэрызыхагъэк1 упщ1эхэр (проблемные вопросы);
- къэхутэныгъэ лэжьыгъэхэр (поисковая работа);
- урок зэхэпща (интегрированные работы).

Щ1эныгъэ курсым теухуауэ къэдгъэсэбэп учебнэ-методическэ

тхыгъэхэр:

1. Пэщ1эдзэ классхэм папщ1э программэ.

2. Учебник «Анэдэльхубзэ». Ержыб Аслъэн, Сонэ Абдулчэрим Нальчик «Эльбрус», етхуанэ кыдэк1ыгъуэ, 2012-2013гъ.
3. Адыгэ 1уэры1уатэр
4. Багъ Николай, Ержыб Аслъэн. Анэдэльхубзэр 1-4классхэм (Методическэ чэнджэщхэр). Щэныгъэ 1уэхухэмк1э КъБР-м и министерствэм кыиштащ. – Налшык: Э
5. Устное народное творчество .Нальчик , «Эльбрус»